

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 11.

A' Magyar Kurir 11-ik darabjához.

A' XVI-dik Lajos volt Frantzia Király' clete' utolsó szempillantatainak leírása.

Historiai Akták. — Abban a' szempillantásban, midőn Frantzia ország 's vele együtt Európának egyéb tartományai, a' XVI-dik Lajos királmaga felett keseregnek, 's buzgó könyörgéseik által az eget kétségbe kérik, hogy ezen Királyi vérnek ilyen gyalázatos módon történet kiontatása utolsó legyen, nem leszen, úgy ítélünk, elleukre Olvasóinknak, ha ezen rettenetes történetnek valóságos körülményeit, két tizednek eltelése után, ha mindjárt csak azért is, hogy talám akkor nem illy pontosan irattathattak-meg, vagy pedig hogy talám nem minden Olvasóink olvashattak, körülményállásosan elő beszélljük. — Ezek voltak tehát ennek a' mártir Király' életének utolsó szempillantatai: —

Megöletetésének napja előtt, úgy-mint Jan. 20-dikán estve bevezette a' Justice-minister egy biztossággal egyetemben hozzá a' Temple nevű főházba Edgeworth-de-Fermond nevű Abbét, melly után a' Minister és a' biztosság azonnal el távoztak, 's a' Király az ajtót utánok bétévén, az Abbéhez fordúlt, ki is megilletődve a' Királynak labáira borúlt, kezeit csókolta, 's könyv-tseppjeivel áztatta. A' király őtet felemelte, 's így szólott hozzá megilletődéssel: —,

„Drága barátom! már rég óta nem látok magam körül rossz embereknel egyebet; már a' szemem is hozzájuk szokott: hanem egy hűséges alattvalóknak látása egészen

bébat lelkeimnek belső részére; nem tartóztathatom meg magamat a' könyhullatástól., — A' megilletődésnek első szempillantatai után bevitte a' Király Edgeworth Abbét a' kabinéjébe 's melléje, leülvén elolvasta neki a' testamentomát 's beszélgetett vele. Végezetre arról is beszélgetett vele, hogy miként ettse-meg a' maga familiájával való utolsó összefejövetelt. A' Nemzeti Convent azt végzette vala, hogy minden biztosi személynek jelenléte nélkül összejöhet és beszélgethet a' familiájával: hanem a' Párisi Tanács megparancsolta vala a' templében lévő biztosoknak, hogy se éjjel se nappal el ne vegyék szemüket a' Királyról. Ennek a' két egymással ellenkező végzésnek meg egygyeztetetésére azt az a' módot találták fel a' Minister és a' biztosok, hogy a' Király az ebédlő szobában fogadja el a' maga familiájának utolsó látogatóit, a' hol őtet a' biztosok egy falon lévő üveg ablakon által szemlélhették, midőn azonközben az ajtó bétéve maradhatott, azért, hogy a' biztosok ne hallják, mit beszél a' Király a' familiájával. —

Ez az összefejövetel, ez a' szív szaggató történet, Jan. 20 dikán estve 9 tzed fel órakor ment véghez. Előbb a' Királyné lépett-bé a' Királyhoz a' még akkor életben lévő fiát a' kezén vezetvén; nem soká azután Madám Royal (a' leánya) 's Erébet Hertzegasszony (a' testvére) is meg érkeztek 's minnyájok a' Király Karjai közé borúltak. Egyik sem szólhatott néhány minutáig, csak a' zokogás szaggatta felbe a' hagatást. A' Királyné azonközben olyan forma mozdulást tett, mintha a' Királyt az

ő szobájába hévonnai akarta volna, melyre nézve így szólott hozzá a' Király: — *Nem; ebbe a' szobába mennünk, mert nekem csak ebben szabad látni benneteket.* — Tehát csak az ebédülő szobába mentek, melynek üveg ablakát azonnal bétette Clery (a' Király' komornyikja), hogy ne hallják ki a' szó. A' Király azután leülvén, a' Királyné bal felől, Ersébet jobbra felől, a' leánya pedig véle majd szemben leültek, a' fia pedig a' lábai közé állott. Minnyájok a' Király felé hajolva ültek, és ötöt gyakran meg is ölelték. Hét fertály óráig tartott e' képpen ez a' gyötrelmes állapot; a' beszédgyekből senki nem értett le a' legkisebbet is, csak annyit lehetett hallani és észre venni, hogy a' Királynak szavaira a' Fejedelemszösznyok gyakran elkezdettek zokogni, a' Király pedig a' beszédhez mind anoyiszor ismét hozzá fogván, szavait tovább folytatta.

Úszre lehetett mozdulásából veenni, hogy a' Szerentsélen Felség önnön maga ezen alkalmatossággal adta légyen familiájának tudtára, hogy halálra légyen ítéltetve. —

A' 11-re egy fertálykor előbb a' Király kelt-fel ülő helyéből, 's az után a' többektől is követtetett. Clery meg nyitotta a' szoba ajtaját, a' Királyné meg fogta a' Király' karját, 's egyegy kezeikkel mind ketten kézen fogva tartották a' Dofént (a' fíjokat); a' leány (Madame Royal) bal felől keresztül ölelve tartotta az atya' derekat, Ersébet Hertzegué pedig ugyan azon oldalról de egy kevéssé hátrább állva, bal karjához fogódzott Felséges testvére'nek, 's így közelitettek lassan szívzaggató zokogással azon ajtó felé, mellyen a' szobából ki kellett menni, a' midőn e' képpen szólott a' Király. *Bizonyossá teszlek benneteket, hogy holnap reggeli 8 órákor látni foglak.* — Melyre a' többek e' képpen kiáltottak-fel mind együtt — *megigéri-e ezt nekünk Felseged?* — *Megigérem,*

így felelt a' Király — a' melly szavakat oly nágy hathatossággal mondotta-ki, hogy minnyájok még nagyobb zokogásra fakadtak. A' Király, hogy ennek a' szomorú állapotnak végét szakaszthassa, még egyszer meg ölelte nagy nyájassággal minnyájokat, 's azzal magát karjaik között erőszakosan kiragadván, így kiáltott kétszer hozzájuk: *Eljetez boldogul!* — a' melly utolsó jó kívánás után ábrázatját kezeivel bé takarta, 's többet egy szót sem szólván bément szobájába, ott térdre eset, az egész hátra lévő estve imádkozott, az után levetkezett, lefeküdt, és tsendesen aludt egész reggeli 5 óráig, a' midőn ötöt tulajdon parantsolatja szerént Clery felköltötte. Latván a' Király, hogy a' Clery' szemei könyveznek, így szólott hozzá: Clery, nem jól tselektszel, *hogy oly nagyon bánkódsz; azoknak a' kik hozzám még barátsággal viseltetnek, inkább örüdeni kell azért, hogy én szenvedéseimnek végződéséhez eljutottam.* —

Egész reggel nem mütatta a' gyengeségnek vagy felelemnek semmi jelet ő Felsége. Abbée Fermonda' szobában misét mondott. Santerre (régebben egy gazdag serfőző, ekkor a' nemzeti testőzők Generálissa) 9-tzedfél órákor belépett a' szobába két biztosokkal, kiknek Roux Jakab, és Bernárd Péter a' nevek, és jelentette, hogy az a' parantsolatja, hogy a' Királyt a' halálra kísérje.

(A' többi következik)

Magyar Ország.

Temesvárról olyan tudósítást vettünk, hogy azon város lakosainak igen kedves és szorgalmatos Orvos Doktorra, Pető Ignácz úr, kiből a' Doktor Fischer ut meghalalozása után mindenek egész bizodalmatokat helyeztettek, 's a' ki ott minden szenvedőknek valóságos vigasztalásokra és segedelmekre élt, forró hidegbe esvén, véletlenül meg halt.